

[P. Andersen.]

somheder Priser og Virksomhedsomraader; hvorved de danske Fabrikker faktisk kommer i et uværdigt Vasalforhold overfor Udlandet. Det var for øvrigt ikke mindst Repræsentanter for saadanne Fabrikker, der paa det store Industrimøde, hvor Trustloven var til Behandling, raabte allerhøjest. Paa dette Forhold vil jeg gerne nævne nogle Eksempler for det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, der saa stærkt var ude efter Eksempler.

Jeg kan saaledes nævne, at et mellem-europæisk Syndikat har paabudt den danske Tubefabrikation — en Fabrikation, som efterhaanden var stærkt udviklet og havde skaffet sig en stor Eksport — at opgive sine Eksportmarkeder; hvis den ikke vilde det, vilde Syndikatet paaføre den en Konkurrence, hvorved det solgte Tuber her i Landet 70 pCt. under den Pris, som den danske Fabrik solgte sine Tuber til. Der var ikke noget Valg for den danske Fabrik; den maatte gaa ind paa det Krav, Syndikatet stillede, maatte opgive sine Eksportmarkeder og være tilfreds med at faa Lov til at arbejde i Fred herhjemme i vort eget Land.

Jeg skal endvidere nævne for det ærede Medlem, at ved Toldrevisionen af 1908 nedsattes Beskyttelsen for et Landbrugsredskab, Roegrebe, med 6 Ø. pr. Stykke. Man skulde saa mene, at den naturlige Følge maatte være, at en Roegreb fremtidig solgtes 6 Ø. billigere her i Landet end hidtil. Men til almindelig Forbavelse blev Prisen 6 Ø. højere, altsaa der skete en faktisk Forhøjelse med 12 Ø. Dette hang ganske simpelt sammen med, at de store udenlandske Virksomheder meddelte den danske Fabrik, som fremstillede Roegrebe, at da de nu var blevet konkurrencedygtige paa det danske Marked, efter at Prisen var nedsat med 6 Ø., vilde de smadre den danske Fabrik ved en saadan Nedsættelse af Prisen, at den ikke kunde eksistere, medmindre den vilde gaa ind paa en Overenskomst, hvorved Markedet rationeredes, saaledes at den danske Fabrik kun fik en vis Del af det danske Marked og samtidig gik ind paa at forhøje Prisen med 12 Ø. pr. Roegreb. Der var ikke noget Valg for den danske Fabrik, og den Toldlettelse paa 6 Ø., som var tiltænkt Landbruget, blev i Stedet for til en Forhøjelse paa 6 Ø. af den hittidige Pris.

Jeg kender et Tilfælde, hvor en Fabrikant af et meget benyttet Landbrugsredskab, et Redskab, som næsten enhver Landbruger maa betjene sig af, fik Ordre til at møde til Konference nede i Sydtykland, hvor de store Syndikater for Østrig,

Tyskland og Belgien var samlede. Her fik den paagældende danske Virksomhed Ordre til at gaa ind paa en Overenskomst, hvis man ikke vilde se Markedet i Danmark fuldstændig ødelagt, saaledes at den ikke længere kunde producere. Markedet blev rationeret, den danske Fabrik fik en bestemt Del af det danske Marked, og man indførte samtidig en Forhøjelse af det paagældende Landbrugsredskab med 25 pCt. af den hittidige Pris.

Fremdeles kender jeg et Tilfælde, hvor en Fabrikant her i Landet maatte gaa ind paa en Overenskomst med Syndikatet nede i Tyskland om en Rationering af Markedet og en ganske betydelig Prisforhøjelse paa en Del Varer, som anvendes af Staten og af statskoncessionerede Selskaber her i Landet.

Der er, som det ærede Medlem Hr. Christmas Møller vil se, adskilligt, der taler for, at vi fik et nøjere Indseende med disse Forhold, som den store Befolkning er ukendt med, saaledes at man fik Haand i Hanke med den Slags Ting, saa vidt det overhovedet lod sig gøre.

Her i Tinget er tidligere fremført det Tilfælde, at det tysk-polske Syndikat, der kontrollerer Handelen med gule Ærter, vilde tvinge en Møller i Svendborg til at indstille sin Produktion, da han ikke vilde gaa ind paa en Overenskomst, og da han ikke vilde sælge sin Fabrik til det paagældende udenlandske Selskab. Der foreligger ogsaa fra den sidste Tid Meddelelse om, at en stor tysk Salmebogsfabrik har truet de danske Bogbindere med at slaa dem ud af det danske Marked gennem en Prisnedsættelse, som de ikke kan staa for, hvis de ikke vil gaa ind paa at dele Markedet med den paagældende tyske Fabrik.

Alle disse Eksempler tyder paa, som jeg allerede har sagt, at det er nødvendigt, at Offentligheden faar Indseende med alle disse Forhold, og at der saa vidt muligt skaffes Midler til at bremse den Slags Ting i Fremtiden.

Men det er ikke alene overfor de danske Fabrikker, der er under Fremmedherredømme, at en Lovgivning som denne skulde have Lejlighed til at virke, den skulde i ganske særlig Grad have sin Opmærksomhed henvendt paa de Trustdannelser og de Prisaftaler, der foregaar herhjemme, og de ganske urimelige Priser, som maa betales for mange af de Produkter, der fremstilles her i Landet.

Herpaa kan der nævnes adskillige Eksempler. Da det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ikke kender et eneste, skal jeg tillade mig at nævne nogle enkelte.